

Sodišče: Višje sodišče v Ljubljani

Oddelek: Gospodarski oddelek

ECLI: ECLI:SI:VSLJ:2016:CST.761.2016

Evidenčna številka: VSL0081255

Datum odločbe: 07.12.2016

Senat, sodnik posameznik: Nada Mitrović (preds.), Renata Horvat (poroč.), Magda Teppey

Področje: STEČAJNO PRAVO

Institut: *prisilna poravnava* - upniški predlog za prisilno poravnavo - upniki zavarovanih terjatev - ponovna *prisilna poravnava* - namenska razlaga določb

Zveza: ZFPPIPP člen 139, 139/2, 140, 140/1, 140/1-1, 221h, 221h/1, 221h/3, 221j, 221j/8, 221m, 221m/1, 221n, 221n/1, 221v.

Jedro

Ovira za vodenje postopka prisilne poravnave je podana, če je predlog za prisilno poravnavo vložen, preden dolжник izpolni vse obveznosti iz prejšnje pravnomočno potrjene prisilne poravnave, tudi v kolikor ponovno prisilno poravnavo predlagajo upniki zavarovanih terjatev, na katere prejšnja pravnomočno potrjena *prisilna poravnava* ni vplivala.

Izrek

Pritožbama se ugodi, izpodbijani sklep se razveljavi, predlog za začetek postopka prisilne poravnave nad dolžnikom pa zavrže.

Obrazložitev

1. Sodišče prve stopnje je z izpodbijanim sklepom začelo postopek prisilne poravnave nad dolžnikom L., d. d., mat. št. ..., davčna številka: ... (1. točka izreka). Predlagateljema je naložilo, da morata v petnajstih dneh po vročitvi tega sklepa nerazdelno založiti predujem za stroške postopka prisilne poravnave v višini 29.236,08 EUR in ju opozorilo, da bo sodišče, če v tem roku ne bosta založila predujma za kritje stroškov postopka prisilne poravnave, po devetem odstavku 221.j člena ZFPPIPP postopek prisilne poravnave ustavilo (3. točka izreka). Naložilo jima je, da morata v treh mesecih po začetku postopka prisilne poravnave vložiti predlog prisilne poravnave, vključen v načrt finančnega prestrukturiranja (4. točka izreka).

2. Upnika A. in upnik B. sta prijavila udeležbo v predhodnem postopku prisilne poravnave in vložila pritožbi

zoper sklep o začetku postopka prisilne poravnave nad dolžnikom.

3. Upnik A. se pritožuje iz vseh pritožbenih razlogov in pritožbenemu sodišču predlaga, da pritožbi ugodi, izpodbijani sklep razveljavi in predlog za začetek postopka prisilne poravnave nad dolžnikom zavrže.

4. Upnik B. se pritožuje zaradi zmotne uporabe materialnega prava in bistvene kršitve določb postopka. Pritožbenemu sodišču predlaga, da pritožbi ugodi in izpodbijani sklep razveljavi.

5. Pritožbeno sodišče ugotavlja, da sta upnika verjetno izkazala svoji terjatvi do dolžnika in ju v tem postopku prisilne poravnave nad dolžnikom tudi prijavila. Njuni terjatvi sta bili ugotovljeni v postopku prisilne poravnave nad dolžnikom, ki je bila potrjena s sklepom Okrožnega sodišča v Ljubljani St ... z dne 31. 7. 2012 (terjatev upnika A. je navedena pod zap. št. 12 seznama terjatev, ugotovljenih v postopku prisilne poravnave, z dne 27. 7. 2012, terjatev upnika B. pa pod zap št. 52 tega seznama). Upnika trdita, da jima je bil dolžnik na podlagi tega sklepa dolžan poravnati znesek v višini 50% ugotovljene terjatve in sicer tako, da 60% zmanjšanega zneska terjatve poravna najkasneje do 16. 8. 2015, 40% zmanjšanega zneska pa do dne 16. 8. 2016. Poravnal jima je le prvi obrok – 60% zmanjšanega zneska ugotovljene terjatve, medtem ko jima preostalih 40% dolgovanega zneska ni poravnal. Trdita, da sta zato v predhodnem postopku zaradi insolventnosti upravičena opravljati procesna dejanja (55. člen Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju – ZFPPIPP), med drugim vložiti pritožbo zoper sklep o začetku postopka prisilne poravnave nad dolžnikom, čemur pritožbeno sodišče pritrjuje.

6. Pritožbi sta utemeljeni.

7. Pritožbeno sodišče bo na navedbe pritožnikov odgovarjalo hkrati, saj so le-te v bistvenem identične.

8. Novela ZFPPIPP-F je upnikom omogočila, da sami predlagajo postopek prisilne poravnave nad dolžnikom, ki ima položaj kapitalske družbe in ki se po 55. členu ZGD-1 razvršča med majhne, srednje ali velike družbe (prvi odstavek 221.h člena ZFPPIPP). Do uveljavitve te novele je postopek prisilne poravnave lahko predlagal le dolžnik in osebno odgovorni družbenik dolžnika (drugi odstavek 139. člena ZFPPIPP). Namen te spremembe je bil omogočiti, da se upniki aktivno vključijo v postopke finančnega prestrukturiranja dolžnikov, ne glede na ravnanja dolžnikov. Predlog za prisilno poravnavo so tako glede na določbo 221.j člena ZFPPIPP upravičeni predlagati tudi upniki, ki so skupno imetniki finančnih terjatev do dolžnika, katerih vsota presega 20 % finančnih obveznosti dolžnika, izkazanih v zadnjem javno objavljenem letnem poročilu dolžnika. Novela ZFPPIPP-F je kot poseben ukrep finančnega prestrukturiranja uvedla tudi možnost, da je predlog prisilne poravnave omejen le na prestrukturiranje navadnih finančnih terjatev ter možnost prestrukturiranja zavarovanih terjatev.

9. ZFPPIPP vsebuje posebna pravila o upniškem predlogu za začetek postopka prisilne poravnave ("upniški prisilni poravnavi"), za kakršno v danem primeru gre, v pododdelku 4.8.2 oddelka 4.8., ki ureja posebna pravila za prisilno poravnavo nad majhno, srednjo ali veliko družbo, posebna pravila o ukrepih finančnega prestrukturiranja pa v pododdelku 4.8.3. Skupna posebna pravila za prisilno poravnavo nad majhno, srednjo in veliko družbo so vsebovana v pododdelku 4.8.1. (člena 221.h in 221.i). Med drugim tretji odstavek 221.h člena določa, da ne glede na 1. točko prvega odstavka 140. člena tega zakona (ki se pri upniški prisilni poravnavi glede na določbo osmega odstavka 221.j člena ZFPPIPP uporablja smiselno), obstaja ovira za vodenje postopka prisilne poravnave, če je predlog za prisilno poravnavo vložen, preden dolžnik izpolni vse obveznosti iz prejšnje pravnomočno potrjene prisilne poravnave.

10. Sodišče prve stopnje je ugotovilo, da je dolžnik glede na določbe osmega odstavka 55. člena ZGD-1 velika gospodarska družba, ter da sta predlagatelj izkazala, da sta skupno imetnika finančnih terjatev do dolžnika, katerih vsota presega 20 % finančnih obveznosti dolžnika, izkazanih v zadnjem javno objavljenem letnem poročilu dolžnika za leto 2015. Nadalje je ugotovilo, da je bila nad dolžnikom že potrjena *prisilna poravnava*, s sklepom St ... z dne 31. 7. 2012, ki učinkuje le za navadne terjatve upnikov do dolžnika, da so roki za izpolnitev obveznosti zapadli dne 16. 8. 2015 oziroma 16. 8. 2016, ter da tako tri leta od izpolnitvenih rokov še niso iztekla (1. točka prvega odstavka 140. člena ZFPPIPP). Ker so finančne terjatve upnikov predlagatelj zavarovane terjatve, na katere potrjena *prisilna poravnava* (St ...) ne učinkuje, je sodišče prve stopnje rokovno omejitev za vložitev prisilne poravnave iz 1. točke prvega odstavka 140. člena ZFPPIPP, kot je navedlo, "spregledalo", z utemeljitvijo, da je navedena rokovna omejitev namenjena preprečevanju t. i. veriženja prisilnih poravnav s strani dolžnika, ki bi se na ta način poskušal izogibati poplačilu upnikov. Po stališču sodišča prve stopnje upnikom, na katerih terjatve potrjena *prisilna poravnava* ne učinkuje in ki v prejšnjem postopku prisilne poravnave z zavarovanim delom svojih terjatev niso imeli možnosti glasovati o prisilni poravnavi in s tem vplivati na njen kvalitativni izid, ni mogoče omejevati zakonske možnosti za poskus dodatnega prestrukturiranja dolžnika, tudi v doslej neprestrukturiranem delu dolžnikovih dolgov, zlasti če se s tem doseže odprava dolžnikove insolventnosti v izogib pretečemu stečajnemu postopku. Stališče sodišča prve stopnje je po presoji pritožbenega sodišča zmotno, iz razlogov, navedenih v nadaljevanju.

11. S sklepom Okrožnega sodišča v Ljubljani St ... z dne 31.7.2012 potrjena *prisilna* nad dolžnikom na terjatve upnikov, ki so zavarovane, res ne učinkuje, kar pa še ne pomeni, da je po potrjeni prisilni poravnavi, ki učinkuje le na navadne terjatve upnikov, mogoče voditi novo prisilno poravnavo za zavarovane terjatve, v kolikor obveznosti iz prejšnje pravnomočno potrjene prisilne poravnave še niso izpolnjene. Navedeno izhaja iz sistematične in namenske razlage določb oddelka 4.8 ZFPPIPP, zlasti določb 221. m, 221. n in 221. v člena ZFPPIPP.

12. V skladu z določbo prvega odstavka 221.m člena ZFPPIPP lahko predlog prisilne poravnave, ki ga vključuje načrt finančnega prestrukturiranja (NFP), namesto ponudbe za zmanjšanje vseh navadnih terjatev oziroma odložitvev rokov za njihovo plačilo iz prvega odstavka 143. člena ZFPPIPP, vsebuje ponudbo samo za zmanjšanje navadnih finančnih terjatev oziroma odložitvev rokov za njihovo plačilo. V skladu z določbo prvega odstavka 221.n člena ZFPPIPP pa lahko v primeru, če je treba za zagotovitev dolgoročne plačilne sposobnosti dolžnika poleg prestrukturiranja navadnih finančnih terjatev po prvem odstavku 221.m člena ZFPPIPP ali vseh navadnih terjatev po prvem odstavku 143. člena ZFPPIPP, prestrukturirati tudi zavarovane terjatve, predlog prisilne poravnave, ki ga vključuje načrt finančnega prestrukturiranja, vsebuje tudi ponudbo upnikom, ki so imetniki zavarovanih terjatev, za prestrukturiranje zavarovanih terjatev.

13. Ko dolžnik pripravlja načrt finančnega prestrukturiranja, mora analizirati vzroke za insolventnost in napraviti analizo ukrepov finančnega prestrukturiranja, potrebnih za odpravo vzrokov za insolventnost družbe. Oceniti mora, ali bo, glede na predviden način prestrukturiranja navadnih terjatev, lahko *poravnaval* tudi terjatve upnikov, ki so zavarovane in na katere *prisilna poravnava* ne vpliva. V kolikor projekcija *poravnavanja* dolžnikovih obveznosti v NFP ne vsebuje tudi projekcije *poravnavanja* zavarovanih terjatev, načrt ni realen. V takšnem primeru dolžnik tvega, da zaradi bremena izpolnjevanja obveznosti iz zavarovanih terjatev ne bo mogel poravnati navadnih terjatev, tako kot se je to zavezal v NFP, kar lahko privede do nastopa domneve trajnejše nelikvidnosti iz 2. točke drugega odstavka 14. člena ZFPPIPP.

14. Pritožbeno sodišče ugotavlja, da je dolžnik v NFP, ki je bil predložen v postopku prisilne poravnave St ..., predvidel, da bo v dogovoru z ločitvenimi upniki poskušal doseči reprogram zavarovanih obveznosti. V projekcijah je predvidel zmanjšanje obstoječih zavarovanih terjatev, skladno s predvideno odprodajo

sredstev družbe (moratorij na odplačilo v letu 2011) in nato postopno odplačevanje. Pooblaščenec ocenjevalec vrednosti podjetij je v svojem poročilu navedel, da načrt finančnega prestrukturiranja predpostavlja odložitev odplačila glavnice dolga in zmanjšanje ter poenotenje pogojev financiranja v delu obrestnih mer tudi pri upnikih z zavarovanimi terjatvami, ter da brez soglasja upnikov k takemu predlogu dolžnika ni verjetno, da bi bilo možno izpeljati prisilno poravnavo pri dolžniku. Do dogovora med dolžnikom in navedenimi upniki ni prišlo.

15. Upniki zavarovanih terjatev so imeli možnost, da se v okviru postopka prisilne poravnave St ... (ali tudi zunaj le-tega) z dolžnikom dogovorijo o prestrukturiranju svojih zavarovanih terjatev. Ne daje pa jim ZFPPIPP možnosti, da po potrditvi prisilne poravnave, ki učinkuje le na navadne terjatve upnikov, predlagajo novo prisilno poravnavo s prestrukturiranjem svojih zavarovanih terjatev, v kolikor obveznosti iz prejšnje pravnomočno potrjene prisilne poravnave še niso izpolnjene. Navedeno jasno izhaja iz določbe tretjega odstavka 221.h člena ZFPPIPP. Posredno pa tudi iz določbe prvega odstavka 221.n člena, po kateri lahko v primeru, če je treba za zagotovitev dolgoročne plačilne sposobnosti dolžnika poleg prestrukturiranja navadnih finančnih terjatev po prvem odstavku 221.m člena tega zakona ali vseh navadnih terjatev po prvem odstavku 143. člena tega zakona prestrukturirati tudi zavarovane terjatve, predlog prisilne poravnave, ki ga vključuje načrt finančnega prestrukturiranja, vsebuje tudi ponudbo upnikom, ki so imetniki zavarovanih terjatev, za prestrukturiranje zavarovanih terjatev. Iz navedenega sledi, da mora potekati prestrukturiranje terjatev (tistih, katerih prestrukturiranje je potrebno za odpravo dolžnikove insolventnosti) v okviru enega NFP in enega postopka prisilne poravnave (prim. tudi osmi odstavek 221.m člena ZFPPIPP). Finančno prestrukturiranje je namreč celota ukrepov, ki se izvedejo, da bi dolžnik postal kratkoročno in dolgoročno plačilno sposoben. Z novim predlogom za prisilno poravnavo, ki je vložen, preden je dolžnik izpolnil obveznosti iz prejšnje pravnomočno potrjene prisilne poravnave in ki bi se omejil le na eno vrsto terjatev, četudi le na zavarovane terjatve, bi med drugim lahko bilo poseženo v pravice upnikov navadnih terjatev, na katere vpliva prejšnja pravnomočno potrjena *prisilna poravnava*.

16. Ponovno prisilno poravnavo, v kolikor obveznosti iz prejšnje pravnomočno potrjene prisilne poravnave še niso izpolnjene, tako lahko predlagajo upniki le pod pogoji iz 221. v člena ZFPPIPP. V postopku ponovne prisilne poravnave pa lahko upniki predlagajo tudi prestrukturiranje z izčlenitvijo iz 221.o člena ZFPPIPP.

17. Iz navedenega izhaja, da je ponovna *prisilna poravnava*, ki učinkuje tudi na zavarovane terjatve upnikov, dovoljena le s soglasjem upnikov, ki so skupaj imetniki terjatev, za katere učinkuje prejšnja pravnomočno potrjena *prisilna poravnava* in katerih vsota dosega 50 % vsote vseh priznanih in verjetno izkazanih terjatev v postopku prejšnje pravnomočno potrjene prisilne poravnave.

18. Ob povedanem se izkaže, da obstaja ovira za vodenje postopka prisilne poravnave, če je predlog za prisilno poravnavo vložen, preden dolžnik izpolni vse obveznosti iz prejšnje pravnomočno potrjene prisilne poravnave, tudi v kolikor ponovno prisilno poravnavo predlagajo upniki zavarovanih terjatev, na katere prejšnja pravnomočno potrjena *prisilna poravnava* ni vplivala, razen v kolikor so izpolnjeni pogoji za ponovno prisilno poravnavo iz 221. v člena ZFPPIPP.

19. Pritožbeno sodišče je glede na navedeno pritožbama ugodilo, izpodbijani sklep razveljavilo in predlog za začetek postopka prisilne poravnave nad dolžnikom zavrglo (3. točka 365. člena ZPP v zvezi s prvim odstavkom 121. člena ZFPPIPP).

Datum zadnje spremembe: 03.05.2017